



## INFORMATIENOTITIE RAAD

|                       |                                                  |
|-----------------------|--------------------------------------------------|
| Onderwerp             | Naar een robuuste Omgevingsdienst (IPB-VTH)      |
| Zaaknummer            | 21132-2024                                       |
| B&W vergadering       | 9 april 2024                                     |
| Portefeuillehouder    | Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer                        |
| Behandelend ambtenaar | Sjaak Legebeke<br>telefoon: 0572-347672, e-mail: |

### Kennis te nemen van

1. De informatienotitie vanuit het college over de ontwikkelingen bij de Omgevingsdienst IJsselland in het kader van het Interbestuurlijk Programma versterking VTH (IBP-VTH);
2. Het Plan van Aanpak zoals dat op 21 maart door het Algemeen Bestuur van de OD IJsselland is vastgesteld;
3. De brief van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst aan de partners in de OD over de route naar een robuuste omgevingsdienst van 14 maart 2024;
4. De brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer van 19 maart 2024.

### Inleiding

Door het ministerie van I&W is, in samenwerking met VNG, IPO, OD-NL en de ministeries van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, op advies van de commissie van Aartsen een programma gestart dat moet leiden tot Omgevingsdiensten die meer dan nu het geval is zijn toegerust op hun taak. Uit verschillende milieu gerateerde ongevallen / rampen is de conclusie getrokken dat OD's onvoldoende robuust zijn om hun taken op een adequaat niveau uit te voeren.

Het Kabinet en de Tweede Kamer hebben die aanbevelingen van de commissie Aartsen omarmt. De versterking van het VTH-stelsel met betrekking tot de positie van de omgevingsdiensten krijgt uitvoering in zes pijlers:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering;
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging;
3. Informatievoorziening VTH;
4. Kennisinfrastructuur;
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving;
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht.

Op dit moment voldoet geen van de 28 omgevingsdiensten in Nederland aan de landelijke pijlers/eisen. Zo ook de OD IJsselland niet waarin Raalte participeert.

Dat veel, zo niet alle gemeenten, een financieel moeilijke periode tegemoet gaan is bekend bij alle partijen. Dit heeft echter tot dusver niet geleid tot een veranderingen in de zes pijlers/eisen zoals die zijn opgesteld als kader voor de gewenste ontwikkelingen van de OD noch in de planning om tot invulling van dat kader te komen. Ook de VNG onderschrijft deze indicatoren en de route daar naar toe.

### Kernboodschap

Omgevingsdiensten die nu niet voldoen aan een of meerdere pijlers, moeten uiterlijk 1 april 2024 een bestuurlijk vastgesteld plan van aanpak indienen bij de Staatssecretaris van I&W, waaruit blijkt welke stappen worden gezet om uiterlijk op 1 april 2026 robuust te zijn.

Omdat ook OD IJsselland op dit moment niet voldoet aan meerdere van de landelijke eisen uit het IBP VTH, is in een intensief proces met de bestuurlijke en ambtelijke betrokkenen van alle gemeenten en de provincie hard gewerkt aan het gevraagde plan van aanpak. Dit PvA is in het Algemeen Bestuur van de OD IJsselland op 21 maart jl. vastgesteld en is inmiddels toegezonden aan de minister van I&W.

In het PvA worden drie achtereenvolgende scenario's geschetst die eind 2024 in samenwerking met de regionale partners moeten zijn uitgewerkt:

- Scenario 1: inventarisatie mogelijke inbreng meer milieutaken inclusief een quickscan van de IJssellandse norm voor VTH-taken (regionale uitvoeringsambitie VTH);
- Scenario 2: verkennende gesprekken met omliggende OD's over samenwerking / samengaan;
- Scenario 3: uitwerken gefaseerd ingroeitraject naar robuustheid

Behalve de noodzaak om robuuster te worden zal de OD ook moeten versterken op het gebied van:

- Strategische personeelsplanning;  
Kwaliteitscriteria ten aanzien van processen, kritieke massa en competenties van medewerkers.
- Versterking en professionalisering van de innovatiekracht;
- Business Intelligence, waaronder het versterken van data gestuurd werken
- Opleidingsmogelijkheden voor medewerkers
- Adequate bepaling van het weerstandsvermogen

Nadere uitwerking dient plaats te vinden in 2025 en 2026.

De insteek vanuit de regio is om actief te werken aan de realisatie van een voor zijn taak toegeruste OD. Daarbij kiezen we onze eigen koers op basis van gezamenlijk bepaalde inhoud en kwaliteit van die taak. De financiële ontwikkelingen die de komende jaren op de gemeenten afkomen zullen daarbij ook een belangrijke rol spelen.

### **Brief van de Staatssecretaris van I&W aan de Tweede Kamer**

Op 19 maart jl. heeft de Staatssecretaris van I&W over de tussenstand in de uitvoering van het IBP-VTH een brief aan de Tweede Kamer gezonden. In de brief spreekt de Staatssecretaris zijn zorg uit over de stand van de uitvoering. Om zijn stelselverantwoordelijkheid waar te kunnen maken en zo de gewenste invulling te bereiken is, zo geeft hij aan, een wetswijziging noodzakelijk. De start daarvan wordt in de brief aangekondigd. De brief is als bijlage toegevoegd.

### **Vervolg**

In het Plan van Aanpak zijn de uitgangspunten verwoord van de route die in IJsselland zal worden gelopen om te komen tot de gewenste robuustheid. Tevens zijn enkele toekomstscenario's geschetst waarlangs de ontwikkeling naar een robuuste OD kan worden opgepakt. Welke robuustheid dat exact zal zijn zal de komende maanden duidelijk worden vanuit een iteratief proces tussen partners en OD.

Ambtelijk en bestuurlijk is in IJsselland aangegeven dat de doorontwikkeling van de OD moet worden vormgegeven vanuit de inhoud c.q. de kwaliteit en niet vanuit de als indicator aangegeven minimale financiële begrotingsomvang.

De bij deze informatienotitie gevoegde presentatie geeft inzicht in de positie van de OD IJsselland ten opzichte van de verschillende indicatoren.

De komende maanden / jaren willen wij als gemeente Raalte onze verantwoordelijkheid nemen in deze ontwikkeling. Daarbij zijn de kaders zoals die door de gezamenlijke raden en Staten zijn en worden gesteld bepalend.

### **Communicatie**

Zoals in de brief van het Dagelijks bestuur van 14 maart 2024 aan de raden en Staten is aangegeven is er op 17 april een digitale bijeenkomst voor raadsleden / Statenleden waarvoor men zich moet aanmelden. Onze oproep is om dat ook vooral te doen.

Aansluitend en aanvullend hierop adviseren wij u om in de agendacommissie van uw raad een geschikt moment aan te wijzen rond de zomer waarop de raad met het college en het Dagelijks Bestuur en directie van de OD kan spreken over deze ontwikkeling. In overleg met de griffie is de "rond de tafel" van 11 juli 2024 als een haalbare optie aangemerkt.

Met vriendelijke groet  
burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,



de secretaris  
Monique van Esterik



de waarnemend burgemeester  
Arco Hofland

Bijlagen:

1. Plan van Aanpak
2. Brief van de Staatssecretaris I&W 19-3-2024